

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ
та онлайн-медіа)

14.09.2026

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Укрінформ. – 2026. – 11 верес. У Мінкульті з представниками Google обговорили розвиток цифрових проєктів та захист культурної спадщини. – Інф.](#)

[Вечірній Київ. – 2026. – 11 верес. У КМДА пояснили, як змінилися умови проведення культурних заходів під час різних рівнів загрози. – Катаєва М.](#)

[Укрінформ. – 2026. – 12 верес. На Закарпатті 2027-й проголосили Роком місцевої художньої школи. – Інф.](#)

Вшанування пам'яті

[NV. – 2026. – 11 верес. На Байковому цвинтарі в Києві відкрили пам'ятник загиблому на фронті художнику Давиду Чичкану. – Інф.](#)

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

[Український тиждень. – 2026. – 11 верес. Деколонізація музеїв і щоденного життя. – Курганська І.](#)

Фестивалі

[Вечірній Київ. – 2026. – 13 верес. Через безпекову ситуацію фестиваль GOGOLFEST у Києві змінив формат. – Катаєва М.](#)

Театр

[Вечірній Київ. – 2026. – 12 верес. Стартує Міжнародний театральний фестиваль «Мельпомена Таврії»: що відбудеться у Києві. – Катаєва М.; Укрінформ. – 2026. – 12 верес. Стартував Міжнародний театральний фестиваль «Мельпомена Таврії». – Інф.](#)

[Вечірній Київ. – 2026. – 12 верес. Досвід онкохворих та боротьба за Трипілля: прем'єри осені в Театрі на Лівому березі. – Катаєва М.](#)

[Вечірній Київ. – 2026. – 13 верес. Найсвітліший балет з найпохмурішої опери: у Києві представили виставу «Варіації Доніцетті». – Асадчева Т.](#)

[Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 11 верес. Антична Кассандра та сучасна жінка: театри Франка та Лесі Українки представили спільну виставу. – Резніченко В.; Інтерфакс-Україна. – 2026. – 11 верес. Київська прем'єра «ΚΑΣΣ_ΑΝΔΡΑ» Гжегожа Яжини. – Інф.](#)

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 12 верес. Прем'єра вистави «Аліса в Країні Див» відбудеться в Київському академічному театрі ляльок 9 жовтня. – Інф.

Музика

Вечірній Київ. – 2026. – 13 верес. За лаштунками пісні: на ВДНГ влаштують камерний концерт у цікавому форматі. – Катаєва М.

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 11 верес. З 8 по 13 вересня в Україні проходять події проекту «Jazz po polsku. Навколо світу». – Інф.

Укрінформ. – 2026. – 13 верес. У фіналі Нацвідбору на Дитяче Євробачення виступлять шестеро учасників. – Інф.

Візуальні мистецтва

Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 11 верес. «Це свіже»: у Київській картинній галереї відкрили виставку Владислава Шерешевського. – Резніченко В.; Вечірній Київ. – 2026. – 12 верес. Виставка «Свіже»: іронія та мистецтво Владислава Шерешевського в Картинній галереї. – Асадчева Т.

Вечірній Київ. – 2026. – 11 верес. Світло проти темряви: виставка «FLASHBACK» у галереї Imagine Point. – Асадчева Т.

Віледж Україна. – 2026. – 11 верес. У Києві відкрили виставку художника Дані Шуліпи «Світло в кінці тунелю». – Головань Д.

Вечірній Київ. – 2026. – 11 верес. Світ у кадрі: що показує World Press Photo 2026 у Києві. – Даневич В.

Вечірній Київ. – 2026. – 13 верес. «Вікі любить пам'ятки» 2026: найбільший фотоконкурс культурної спадщини Вікіпедії пройде в Україні у жовтні. – Марків Н.

Віледж Україна. – 2026. – 12 верес. Інтерактивну виставку «Той день» у Києві закривають через російські обстріли. – Гриненко В.; Вечірній Київ. – 2026. – 12 верес. Виставка «Той день» на київському вокзалі достроково завершується: що побачити. – Катаєва М.

Кіномистецтво. Кінопрокат

NV. – 2026. – 11 верес. Режисерський дебют. Фільм українського актора Павла Шпегуна «Тиша» відзначили на Венеційському кінофестивалі. – Інф.; Віледж Україна. – 2026. – 13 верес. Український фільм «Тиша» отримав нагороду на Венеційському кінофестивалі. – Джанов Д.; Укрінформ. – 2026. – 14 верес. Український фільм «Тиша» першим отримав нову відзнаку на Венеційській бієнале. – Інф.

NV. – 2026. – 12 верес. Переможці Венеційського кінофестивалю. Срібного лева отримав «хороший» росіянин: гроші на його фільм виділяла й Україна. – Інф.; Віледж Україна. – 2026. – 13 верес. Російський режисер фільму про СРСР

здобув «Срібного лева» у Венеції та присвятив нагороду Україні. – Джанов Д.; Укрінформ. – 2026. – 12 верес. Стали відомі переможці Венеційського кінофестивалю. – Інф.

NV. – 2026. – 11 верес. На кінофестивалі в Торонто представлять фільм «Чорні соняшники» про молоде покоління українців. – Інф.

Вечірній Київ. – 2026. – 13 верес. На фестивалі KISFF у столиці покажуть понад 200 фільмів з 59 країн світу. – Катаєва М.

Укрінформ. – 2026. – 11 верес. WIZ-ART оголосив міжнародну конкурсну програму: 18 короткометражних фільмів із Європи, Азії та Америки. – Інф.

Вечірній Київ. – 2026. – 12 верес. До Дня українського кіно у столиці покажуть віднайдену українську політичну драму 1934 року. – Катаєва М.

Укрінформ. – 2026. – 11 верес. Режисер Віктор Придувалов знімає кліп на головний саундтрек фільму «Земля Героїв». – Інф.

Культура та мистецтво для людей з інвалідністю

Віледж Україна. – 2026. – 13 верес. В Україні запустили єдину базу фільмів з аудіоописом для людей із порушеннями зору. – Джанов Д.

Література

Українська літературна газета. – 2026. – 11 верес. Участь України у 78-у Франкфуртському книжковому ярмарку. – Інф.; Укрінформ. – 2026. – 11 верес. Україна візьме участь у Франкфуртському книжковому ярмарку. – Інф.

Українська літературна газета. – 2026. – 13 верес. «Словник війни» Остапа Сливинського переклали шотландськими мовами. – Інф.; Укрінформ. – 2026. – 11 верес. «Словник війни» Сливинського переклали мовами Шотландії. – Інф.

Україна молода. – 2026. – 12 верес. «Кайданів нема»: Борис Джонсон у Львові презентував свої мемуари. – Інф.; NV. – 2026. – 11 верес. Борис Джонсон презентував українське видання своїх мемуарів на BookForum у Львові. – Інф.; Українська літературна газета. – 2026. – 12 верес. Борис Джонсон у Львові презентував українське видання своїх мемуарів «Кайданів нема». – Інф.

Укрінформ. – 2026. – 11 верес. Вийшла поетична збірка загиблого військового Владислава Лози. – Інф.

Музейна справа

NV. – 2026. – 12 верес. Експонати Театру корифеїв та строкатий авангард: де можна побачити колекції Музею, який заснував Лесь Курбас. – Інф.

Укрінформ. – 2026. – 11 верес. У Львові відкрили виставку робіт Соні Делоне – представниці європейського авангарду XX століття. – Інф.

Охорона культурної спадщини

Вечірній Київ. – 2026. – 11 верес. Доля пошкодженої пам'ятки на Січових Стрільців: у ДОКС прокоментували актуальну ситуацію. – Асадчева Т.

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2026. – 11 верес. У Чикаго відбувся український фестиваль «Родина Fest». – Інф.

Міжнародне співробітництво

Укрінформ. – 2026. – 13 верес. В екскурсійних автобусах у Торонто запрацював український аудіо гід. – Інф.

Загальні питання

Укрінформ. – 2026. – 11 верес. У Мінкульті з представниками Google обговорили розвиток цифрових проєктів та захист культурної спадщини. – Інф.

У Міністерстві культури України з представниками Google обговорили розвиток спільних цифрових проєктів та захист культурної спадщини. Заступниці міністра культури України Анастасія Бондар та Тетяна Філевська зустрілися із представниками Google: віцепрезиденткою з урядових зв'язків та публічних політик у Європі Аннетте Кребер-Ріль, директором з урядових зв'язків у Центрально-Східній Європі Google Cloud Марцином Красуським, директором бізнесу публічного сектору Центрально-Східної Європи Google Cloud Аліном Біттелем, директоркою з урядових зв'язків та публічних політик Google в Україні Анною Булах та директоркою Google Україна Тетяною Лукинюк. Сторони обговорили розвиток спільних цифрових проєктів у сфері культури, використання інноваційних технологій та штучного інтелекту для збереження культурної спадщини, питання інтелектуальної власності та подальшу взаємодію у сфері інформаційної безпеки. Зокрема Анастасія Бондар приділила увагу тому, як сучасні технології та штучний інтелект можуть змінити підхід до роботи з культурною спадщиною. В межах платформи Google Arts & Culture сторони вже працюють над розширенням представленості української культурної спадщини та мистецтва. У цьому контексті обговорювалися перспективи розвитку співпраці, зокрема із залученням Шевченківського національного заповідника та Національної філармонії України. Представники міністерства поінформували про роботу над інформаційними кампаніями з медіаграмотності та протидії дезінформації. Сторони домовилися продовжити консультації щодо використання інструментів Google для перевірки інформації, поширення матеріалів у рамках Національного проєкту з медіаграмотності «Фільтр», а також проведення інформаційно-просвітницьких кампаній. Обговорили й питання захисту авторських прав та протидії поширенню піратського контенту в мережі. Представники міністерства поінформували Google про звернення представників креативних індустрій щодо доступності піратських копій книг, фільмів та музики через пошукові сервіси. Тетяна Філевська поінформувала про роботу над новим законом у сфері інтелектуальної власності. У документі, зокрема, планується врегулювати окремі питання, пов'язані з використанням штучного інтелекту у сфері авторського права. Учасники зустрічі домовилися продовжити робочі консультації за всіма обговореними напрямками та опрацювати нові спільні проєкти. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4163230-u-minkulti-z-predstavnikami-google-obgovorili-rozvitok-cifrovih-proektiv-ta-zahist-kulturnoi-spadsini.html>

Вечірній Київ. – 2026. – 11 верес. У КМДА пояснили, як змінилися умови проведення культурних заходів під час різних рівнів загрози. – Катаєва М.

У Києві заклади культури можуть проводити масові культурні та розважальні заходи під час жовтого рівня загрози за умови дотримання вимог безпеки і визначених алгоритмів дій, повідомили у пресслужбі КМДА. У разі встановлення червоного рівня – захід, який ще не розпочався, не проводитимуть, а той, що триває, припинятимуть. Відповідні зміни визначені постановою Кабінету Міністрів України від 4 вересня 2026 року № 1092, наказом Міністерства культури України від 9 вересня 2026 року № 1095 та рішенням Ради оборони міста Києва від 7 вересня 2026 року № 5. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/132473/>

Укрінформ. – 2026. – 12 верес. На Закарпатті 2027-й проголосили Роком місцевої художньої школи. – Інф.

2027-й на Закарпатті проголосили роком Закарпатської школи живопису. Відповідне рішення прийняли під час пленарного засідання 24-ї сесії Закарпатської обласної ради. Воно покликане привернути увагу до унікального мистецького явища, яке сформувалося на Закарпатті на перетині західноєвропейських художніх традицій початку XX ст. та самобутньої культури Карпат, йдеться в повідомленні. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4163350-na-zakarpatti-2027j-progolosili-rokom-miscevoi-hudozhnoi-skoli.html>

Вшанування пам'яті

NV. – 2026. – 11 верес. На Байковому цвинтарі в Києві відкрили пам'ятник загиблomu на фронті художнику Давиду Чичкану. – Інф.

Художник Давид Чичкан загинув у бою на Запорізькому напрямку в серпні 2025 року. Через рік на його могилі на Байковому цвинтарі у Києві встановили бронзове погруддя, автором якого став скульптор Дмитро Войтович. Над пам'ятником також працювали архітектор Олександр Бурлака та художниця Жанна Кадирова, які спроектували композицію з каменю. Каліграфиня Віталіна Лопухіна запропонувала шрифт. Художник Тарас Ковач наніс на пам'ятник текст та відтворив твір Давида Чичкана. У відкритті пам'ятника взяли участь представники ГО «Інша освіта» – музичну програму підготував і виконав запорізький кобзар і лірник Віталій Кобзар. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/david-chichkan-na-baykovomu-cvintari-vidkrili-pam-yatnik-na-mogili-hudozhnika-zagiblogo-na-fronti-50640625.html>

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

Український тиждень. – 2026. – 11 верес. Деколонізація музеїв і щоденного життя. – Курганська І.

У розлогій статті-роздумі йдеться про те, як століттями Росія стирала згадку про українську культуру на умовних трьох рівнях – буквально грабуючи її надбання, називаючи їх своїми та поширюючи свій образ на всю так звану

Східну Європу. «Фізичне викрадення, тобто пограбування. Цей, здавалося б, розбійницький метод здобуття цінностей можна простежити впродовж усієї історії існування російської держави. І навіть до... Багато знахідок потрапили до Росії ще в XVIII та XIX ст., коли виник інтерес до старовини та археології як науки, а також було знайдено давні поховання та кургани в українських степах... Так само шляхом пограбувань і завоювань, зумовлених колоніальним статусом українських земель у складі Російської імперії, до Москви було перевезено багато козацьких і гетьманських скарбів, зокрема їхніх приватних колекцій зброї, давніх монет, предметів побуту... Радянський Союз із центром у Москві не змінив своєї тактики. Більшовики вивозили цінності з захоплених українських земель, іноді прикриваючись вигаданою кампанією, постановами, боротьбою з «пережитками минулого» чи антирелігійною кампанією. Так багато сакральних цінностей було знищено, однак не менше – вивезено, як-от знамениті мозаїки й фрески з Михайлівського собору, який підірвали в 1937 році, аби звести на його місці урядовий квартал... Не гребує розбійницькими методами, звісно, і сучасна Росія під час війни з Україною. Так, за даними 2026 року, Росія викрала понад 35 тисяч музейних експонатів зі звільнених після 2022-го територій (переважно йдеться про Херсонщину та Запорізьку область). А понад 2,1 мільйона музейних предметів залишаються на окупованих Росією територіях України. Намагається довести своє «право» Росія і на кримські скарби – золоті прикраси та коштовності, – попри ухвалу Верховного суду Нідерландів від 2023 року, що ці історичні предмети належать і слід передати Україні. Інші засоби привласнення Росією української спадщини можна узагальнено назвати нематеріальними. Тобто йдеться не про фізичне викрадення творів мистецтва, а про спотворення даних, переписування фактів та історії, маніпуляції, тобто пропаганду як таку. Це помітно вже у привласненні давньоруської спадщини як виключно російської, але найвиразніше виявляється у такій інтерпретації історії, за якої всі здобутки XVIII–XIX ст., тобто періоду колоніальної залежності України, подаються автоматично як російські, як заслуга імперії, і транслиуються так назовні... Повномасштабне вторгнення відкрило для утвердження українського багато можливостей. Плідно працює в цьому напрямі Український інститут. Цього року він видав «Деколонізаційний гід для музеїв», де викладено основні принципи атрибуції українського мистецтва, відкрив представництва у Німеччині, Франції та Нідерландах, вибудовує українську культурну дипломатію там, де її досі майже не було, – у країнах Латинської Америки, Африки та Азії, популяризує українське мистецтво через мандрівні проєкти, як-от «У центрі бурі. Модернізм в Україні 1900–1930-х років». Не меншу роль відіграють й українські осередки. Українська громада за кордоном переважно активно гуртується та втілює різноманітні проєкти, зокрема освітні й мистецькі... Важливим кроком у цьому напрямі стало відкриття чи переспрямування і перейменування кафедр та науково-дослідних центрів по всьому світу. Замість гомогенізаційних «Russian studies» студенти нарешті мають змогу вивчати окремо україністику, а також інші країни та культури... Багато видавців, музейників та інших культурних діячів стали «більш

свідомими». Вони самостійно змінюють описи в каталогах і виправляють експлікації у музеях, щоб Соня Делоне і «Щедрик», як і багато інших творів мистецтва, «повернули» врешті своє українське коріння... Врешті останній, але найпідступніший і найневловиміший рівень просочування російської культури на ті простори, де мала б бути культура українська – але також і білоруська, і вірменська, і грузинська, – це певне колективне несвідоме. Йдеться про на позір малопомітні різноманітні «рашн селед», «рашн квартір», «рашн рулет», «рашн літріче», «рашн аксент», «рашн авангард»... Здавалося б, дрібниця, але насправді масова культура в сучасному світі часто відіграє більшу роль, ніж культура «висока»... «Виправлення» цих реалій, які стрижуть під одну російську гребінку всі колишні поневолені Росією нації, займе не одне десятиліття. Часто, з моїх спостережень, воно нашоухується на суттєвий спротив, адже йдеться про звичку й щось глибоко внутрішнє... Як наслідок впливу, що чинився і чиниться далі Росією на цих трьох рівнях, іншим країнам складно розгледіти величезні надбання і внесок української культури в світову. Зараз у нас справді багато можливостей змінити цю історичну несправедливість, послідовно і безапеляційно називаючи своє своїм – у музеях, на конференціях, у розмові з іноземцями, на вулицях...». Докладно:

<https://tyzhden.ua/dekolonizatsiia-muzeiv-i-shchodennoho-zhyttia/>

Фестивалі

Вечірній Київ. – 2026. – 13 верес. Через безпекову ситуацію фестиваль GOGOLFEST у Києві змінив формат. – Катаєва М.

Через безпекову ситуацію та збільшення частоти повітряних тривог у Києві фестиваль переносить великі події та спеціальні проєкти фестивалю на весну 2027 року. Водночас GOGOLFEST відбудеться 16–20 вересня на двох локаціях: КіноПалац та внутрішній двір МЦКМ. Наразі залишаються: візуальна програма за участі Микити Кадана, Алевтини Кахїдзе та її студентів, спільноти «Нагірної» та митців Good Bread for Good People; повна кінопрограма; камерна програма перформансів; покази Лілії Літковської; Land Art; акустична музична програма. Протягом всіх днів працюватиме Арт-сквот GOGOLFEST 2026 «Зараз та тут». Цього року в програмі – роботи та проєкти митців і творчих спільнот. Також вже оприлюднено й лекційну програму – це п'ять розмов про місто, мистецтво, пам'ять, довіру та можливості для змін. Митці, куратори, дослідники та фахівці з різних сфер говоритимуть про те, що важливо осмислювати й робити вже зараз. Усі, хто вже придбав будь-який квиток на GOGOLFEST і не оформлює повернення, отримають доступ до території фестивалю протягом усіх п'яти днів. Також кожен, хто залишає свій придбаний квиток, отримає абонемент на GOGOLFEST 2027. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/132551/>

Театр

Вечірній Київ. – 2026. – 12 верес. Стартує Міжнародний театральний фестиваль «Мельпомена Таврії»: що відбудеться у Києві. – Катаєва М.; Укрінформ. – 2026. – 12 верес. Стартував Міжнародний театральний фестиваль

«Мельпомена Таврії». – Інф.

З 12 по 19 вересня «Мельпомена Таврії» відбувається вже 28-й раз та об'єднує українських і закордонних митців навколо театру. Основні події проходять у трьох містах: Херсон: камерні покази в укриттях та локаціях, адаптованих до наявних умов; Миколаїв: вистави малих та великих форм для жителів міста та ВПО; Київ: фестивальні події та зустрічі за участю столичних театрів. Крім того, працює формат «Сцена вдома»: українські та закордонні театральні колективи показують свої вистави на власних сценах під егідою «Мельпомени Таврії». «Ми справді великі оптимісти й мріємо про той час, коли зможемо знову зустріти всіх гостей у Херсоні...», – зазначив організатор фестивалю, генеральний директор – художній керівник Херсонського обласного академічного музично-драматичного театру ім. Миколи Куліша Олександр Книга на презентації фестивалю, що пройшла у столичній опереті. Він розповів, що у межах фестивалю покажуть 48 вистав у різних містах України. Незмінним залишається гасло фестивалю – «Театр там, де ми». Фестивальні події у Києві: 15 вересня – вистава «Смерть комівояжера» за творами Артура Міллера у Національному академічному драматичному театрі ім. Лесі Українки; 16 вересня – «KING LIP! ВЕРСІЯ» Вільяма Шекспіра у перекладі Юрія Андруховича у Національному академічному драматичному театрі ім. Івана Франка; «Цілуй мене, Кет» за комедією Вільяма Шекспіра «Приборкання норовливої» у Київському національному академічному театрі оперети; 17 вересня – «Хіба ревуть воли як ясла повні?» за Панасом Мирним у Київському академічному драматичному театрі на Подолі; 18 вересня – «Скупий» за Мольєром у Київському Національному академічному Молодому театрі. Крім того, літературна платформа фестивалю працює в Миколаєві, Кропивницькому, Києві та онлайн. У програмі – поетичні вечори, читки нових п'єс, презентації книжок і виставки. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/132489/>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4163535-startuvav-miznarodnij-teatralnij-festival-melpomena-tavrii.html>

Вечірній Київ. – 2026. – 12 верес. Досвід онкохворих та боротьба за Трипілля: прем'єри осені в Театрі на Лівому березі. – Катаєва М.

Театр на Лівому березі відкрив 49-й театральний сезон. Вже 12 та 13 вересня тут представляють прем'єру – виставу «Терапії». Це постановка переможця фестивалю «Митниця. Нова Режикура» – 2025 Артема М'яуса, актора, для якого це режисерський дебют. У п'єсі литовської драматургині Біруте Капустінскайте йдеться про жінок, які хворіють на рак, та проходять курс терапії. У п'єсі драматургиня підходить до цієї складної та делікатної теми з гумором та надією. Наступні покази відбудуться 18 та 28 жовтня. Вже 2–4 жовтня відбудеться фінал п'ятої єдиції фестивалю «Митниця. Нова Режикура», який покликаний відкривати нові імена та пропонує режисерам-початківцям реалізувати свої задуми на сцені. Цьогорічний фестиваль фокусується на роботі для молоді і з молоддю. Конкурсною основою «Митниці» є твори «Я, Космо» і «Твоя Клементина» американської драматургині Карлі Соросьяк. На фестивалі

покажуть десять уривків, які готують фіналісти конкурсу. Над «Я, Космо» працюють Артур Прокоп'єв, Євген Карнаух, Юлія Мелехова, над «Твоя Клементина» – Вероніка Дюпіна, Марина Золотоцька, Марія Перепелиця, Павло Глуховський, а Лея Маєвська поєднає обидва твори. Переможець «Митниці» поставить виставу на малій сцені Театру на Лівому березі у наступному сезоні, і вона увійде до репертуару театру. В жовтні – листопаді відбудеться прем'єра вистави «Не розходьтесь. Трипілля» за п'єсою та у постановці головної режисерки Театру на Лівому березі – Тамари Трунової. Вистава є частиною масштабної кроссекторальної мультимедійної платформи «Україна. Світ Трипілля» та реалізується за підтримки УКФ, спільно з командою ГО «Наша Основа» та в стратегічному партнерстві з БФ «МХП – Громаді». Режисерка разом з командою досліджує, коли археологія стає політикою, а артефакти починають працювати як аргумент у сучасній війні. У межах роботи над цією виставою театр реалізовує новий проєкт, покликаний розширити та трансформувати глядацьку роль. Учасники групи «Агенти театру» – зацікавлені глядачі різного досвіду та професій, які заповнили анкети та були відібрані до неї, – стали співрозмовниками режисерки та акторської команди під час створення нової вистави. Вони мають змогу бути на репетиціях та бачити закулісся творчого процесу, помічати суперечності, обговорювати етичні ризики та ділитися своїми думками. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/132360/>

Вечірній Київ. – 2026. – 13 верес. Найсвітліший балет з найпохмурішої опери: у Києві представили виставу «Варіації Доніцетті». – Асадчева Т.

11 та 12 вересня на сцені Національної опери України відбувся перший прем'єрний показ неокласичного балету «Варіації Доніцетті» Джорджа Баланчина. Востаннє у Києві «Варіації Доніцетті» показували ще 1962 року під час гастролей New York City Ballet. Тепер цей самобутній балет повертається на українську сцену як перша офіційна і ліцензійна постановка хореографії Джорджа Баланчина для вітчизняної трупи. Здійснити цей проєкт для Національної опери України взявся хореограф, громадянин України і США Олексій Ратманський. Він разом із дружиною та асистенткою Тетяною Ратманською особисто приїхав до Києва для участі у постановки вистави. За його словами, робота над проєктом тривала лише три тижні в умовах постійних сирен і тривог. Художній керівник балету Національної опери України Набухіро Тарада відзначив неабияку складність цього завдання та мужність артистів, які попри роботу в надзвичайно важких умовах, роблять колосальний творчий прогрес. Серед виконавців провідні солісти балету. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/132445/>

Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 11 верес. Антична Кассандра та сучасна жінка: театри Франка та Лесі Українки представили спільну виставу. – Резніченко В.; Інтерфакс-Україна. – 2026. – 11 верес. Київська прем'єра «КАΣΣ_ΑΝΔΡΑ» Гжегожа Яжини. – Інф.

Два національні академічні драматичні театри – ім. Лесі Українки та ім. Івана Франка – представили спільну прем'єру вистави «КАΣΣ_ΑΝΔΡΑ» польського режисера Гжегожа Яжини. Він побудував сюжет на класичних джерелах – «Іліаді» Гомера, «Агамемноні» Есхіла, «Троянках» Жана-Поля Сартра за мотивами Евріпіда та драматичній поемі Лесі Українки. Прем'єра відбудеться 12–13 вересня на сцені театру ім. Лесі Українки, але квитків на виставу на ці дні вже немає. Докладно:

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/antichna-kassandra-ta-suchasna-zhinka-teatri-franka-ta-lesi-ukrajinki-predstavili-spilnu-vistavu-.html>

<https://interfax.com.ua/news/culture/1202810.html>

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 12 верес. Прем'єра вистави «Аліса в Країні Див» відбудеться в Київському академічному театрі ляльок 9 жовтня. – Інф.

Київський академічний театр ляльок 9 жовтня представить на основній сцені прем'єру вистави «Аліса в Країні Див» за мотивами творів Льюїса Керролла. Автором п'єси та режисером постановки виступив Григор Мане. Особливістю постановки стане поєднання різних видів ляльок і відкритої акторської гри без традиційних ширм. У постановці задіяно всю трупку Київського академічного театру ляльок. Над виставою також працюють заслужений художник України Микола Данько, заслужений діяч мистецтв України Олександр Курій, композитор Валерій Тишлер та хореографія-постановниця Ганна Кийко. Покази заплановані також на 10, 22, 30 і 31 жовтня. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/culture/1203100.html>

Музика

Вечірній Київ. – 2026. – 13 верес. За лаштунками пісні: на ВДНГ влаштують камерний концерт у цікавому форматі. – Катаєва М.

18 вересня на ВДНГ у межах спеціальних подій фестивалю «Книжкова країна» (хоч сам фестиваль перенесли на квітень), відбудеться камерний концерт «Тишком-нишком»: вісім пісень Миколи Бровченка у виконанні Тетяни Гончарової, переможниці Alfa Jazz Fest Street, та в аранжуваннях саунд-продюсера Костянтина Іоненка. Проєкт створено за підтримки УКФ. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/132525/>

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 11 верес. З 8 по 13 вересня в Україні проходять події проєкту «Jazz po polsku. Навколо світу». – Інф.

Основна його частина – гастрольний тур польсько-українського джазового квартету. Лідерами колективу й ініціаторами заходу є польський гітарист Рафал Сарнецький та український басист Ігор Закус. Два інших учасника: барабанщик з Польщі Гжегож Палка та наш співвітчизник, трубоч

Денніс Аду. Першою подією стала демонстрація документального фільму «Jazz po polsku. Навколо світу», вона відбулася 8 вересня у Києві у кінотеатрі «КІНО 42». Далі були концерти 9 та 10 вересня, також 10 вересня музиканти провели майстер-клас у залі Jazz Club 43 у Київській муніципальній академії музики ім. Рейнгольда Глієра. На 11 вересня заплановано майстер-клас та концерт у Полтаві, далі артисти ділитимуться досвідом та виступатимуть у Львові (12–13 вересня). Музикантів супроводжує автор фільму «Jazz po polsku. Навколо світу» Мацей Гловинський, він збирає матеріал для наступної картини. В рамках проєкту «Джаз польською. Навколо світу» артисти з Польщі грають свою музику у різних країнах. Стартував він у травні 2023 року. Вже відбулося понад дві з половиною сотні заходів у 25-ти країнах. Він є одним з проєктів більшого культурного проєкту Jazz po polsku, що започатковано 2012 Якубом Кшешовським. Організатором проєкту є Fundacja JAZZ PO POLSKU, а міністр закордонних справ Республіки Польща Радослав Сікорський взяв на себе патронаж над ним. Гастролі в Україні організовують проєкт «Джаз коло» за підтримки Польського інституту в Києві. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/culture/1202692.html>

Укрінформ. – 2026. – 13 верес. У фіналі Нацвідбору на Дитяче Євробачення виступлять шестеро учасників. – Інф.

У фіналі національного відбору на дитячий пісенний конкурс «Євробачення-2026» виступлять шестеро учасників. Фінальне шоу нацвідбору відбудеться 26 вересня замість запланованого 13 вересня. Конкурс перенесений через погіршення безпекової ситуації. Формат фіналу адаптували з урахуванням посиленних заходів безпеки для учасників та команди, яка працює над виробництвом шоу. Правила голосування не змінюються: переможця визначають за результатами голосування журі та глядачів. За можливість представляти Україну на Мальті змагатимуться Анастасія Пошедіна, Роман Дорошенко, Еріка Колесніченко, Дмитро Карабет, Марко Сердинський та Злата Солоненко. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4163771-u-finali-nacvidboru-na-ditace-evrobacenna-vistuplat-sestero-ucasnikiv.html>

Візуальні мистецтва

Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 11 верес. «Це свіже»: у Київській картинній галереї відкрили виставку Владислава Шерешевського. – Резніченко В.; Вечірній Київ. – 2026. – 12 верес. Виставка «Свіже»: іронія та мистецтво Владислава Шерешевського в Картинній галереї. – Асадчева Т.

Нещодавно у Національному музеї «Київська картинна галерея» розпочався новий виставковий проєкт Владислава Шерешевського «Свіже». Експозиція охоплює твори митця 2025–2026-х років. Виставка триватиме впродовж вересня – жовтня. Докладно:

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/tse-svizhe-u-kijivskij-kartinnij-halereji-vidkrili-vistavku-vladislava-shereshevskoho.html>

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/132496/>

Вечірній Київ. – 2026. – 11 верес. Світло проти темряви: виставка «FLASHBACK» у галереї Imagine Point. – Асадчева Т.

У великій залі галереї «Imagine Point» триває мистецький проєкт «FLASHBACK», що об'єднав творчість Анастасії Подєрв'янської та Саші Макарської. Авторки розповідають, що назва виставки відсилає до англ. терміна «flashback» – мимовільного повернення до попереднього, рецидивних спогадів, які раптово вторгаються у свідомість без навмисної спроби відновити їх у пам'яті. Виставка триватиме до 26 вересня. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/132442/>

Віледж Україна. – 2026. – 11 верес. У Києві відкрили виставку художника Дані Шуліпи «Світло в кінці тунелю». – Головань Д.

У Києві відкрили персональну виставку художника Дані Шуліпи «Світло в кінці тунелю» у просторі Mlyn design hub. На виставці представили живописні роботи, арт-об'єкти та артефакти. У центрі проєкту – досвід людини, яка виросла на Донеччині. Виставка триватиме до 1 жовтня. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/377165-u-kievi-vidkrili-vistavku-hudozhnika-dani-shulipi-laquo-svitlo-v-kintsi-tunelyu-raquo>

Вечірній Київ. – 2026. – 11 верес. Світ у кадрі: що показує World Press Photo 2026 у Києві. – Даневич В.

У Національному центрі Олександра Довженка триває виставка переможців 69-го щорічного конкурсу World Press Photo. Організацією та проведенням виставки в Україні (показів світового типу World Press Photo 2026 у Києві та Львові) займається міжнародний фестиваль сучасної фотографії Odesa Photo Days Festival під керівництвом його засновниці Катерини Радченко. Цьогорічна експозиція об'єднала роботи 42 переможців конкурсу з різних куточків світу. У фотографіях автори розповідають про ключові події та явища 2025 року. Одним із переможців у європейському регіоні став Євген Малолетка з фотографією «Russian Attack on Kyiv», яку він зробив 24 квітня 2025 року після російського удару по столиці. Виставка World Press Photo триватиме до 27 вересня. Докладно про виставку та представлені на ній фото:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/132478/>

Вечірній Київ. – 2026. – 13 верес. «Вікі любить пам'ятки» 2026: найбільший фотоконкурс культурної спадщини Вікіпедії пройде в Україні у жовтні. – Марків Н.

Wiki Loves Monuments – щорічний міжнародний фотоконкурс, який закликає фотографувати історичні пам'ятки та об'єкти культурної спадщини свого регіону та завантажувати їхні світлини на Вікісховище. Конкурсні списки у Вікіпедії є найбільшою відкритою базою об'єктів культурної спадщини України, яка налічує вже понад 115 тисяч пам'яток. Міжнародний етап розпочався 1 вересня: конкурси вже стартували у 27-ми країнах – цього року вперше приєдналася Північна Македонія. Конкурс в Україні розпочнеться у

жовтні. Традиційно організатори нагородять у основних номінаціях авторів найкращих фото та учасників із найбільшим кількісним внеском. Долучатися можуть усі охочі – як професійні фотографи так і початківці. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/132464/>

Віледж Україна. – 2026. – 12 верес. Інтерактивну виставку «Той день» у Києві закривають через російські обстріли. – Гриненко В.; Вечірній Київ. – 2026. – 12 верес. Виставка «Той день» на київському вокзалі достроково завершується: що побачити. – Катаєва М.

Виставці, створеній командою Ukraine WOW до 35-річчя відновлення незалежності, цього разу не пощастило: її робота припала на постійні повітряні тривоги. Тож команда ухвалила складне рішення – завершити її експонування раніше, пояснила співзасновниця ініціативи Ukraine WOW Ярослава Гресь. Минулих вихідних, коли не було повітряних тривог, «Той день» відвідали понад 11 тис. людей. Це стало рекордом команди Ukraine WOW. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/377171-interaktivnu-vistavku-laquo-toy-den-raquo-u-kievi-zakrivayut-cherez-rosiyski-obstrili>

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/132490/>

Кіномистецтво. Кінопрокат

NV. – 2026. – 11 верес. Режисерський дебют. Фільм українського актора Павла Шпегуна «Тиша» відзначили на Венеційському кінофестивалі. – Інф.; Віледж Україна. – 2026. – 13 верес. Український фільм «Тиша» отримав нагороду на Венеційському кінофестивалі. – Джанов Д.; Укрінформ. – 2026. – 14 верес. Український фільм «Тиша» першим отримав нову відзнаку на Венеційській бієнале. – Інф.

Короткометражний фільм «Тиша» режисера та актора Павла Шпегуна отримав відзнаку Airone della Laguna – International Collateral Award на 83-му Венеційському міжнародному кінофестивалі. «Тиша» – дебютна режисерська робота Павла Шпегуна, до створення якої долучився український кінопродакшен ForeFilms. Стрічку було представлено в міжнародному конкурсі Orizzonti Short Films. Airone della Laguna – International Collateral Award – міжнародна нагорода, яку в 2026 році вручали вперше. Її заснували для підтримки режисерів нового покоління. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/tisha-pavla-shpeguna-peremoga-na-veneciyskomu-kinofestivali-2026-roku-50640573.html>

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/377193-ukrayinskiy-film-laquo-tisha-raquo-otrimav-nagorodu-na-venetsiyskomu-kinofestivali>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4163836-ukrainskij-film-tisa-persim-otrimav-novu-vidznaku-na-venecijskij-bienale.html>

NV. – 2026. – 12 верес. Переможці Венеційського кінофестивалю. Срібного лева отримав «хороший» росіянин: гроші на його фільм виділяла й Україна. – Інф.; Віледж Україна. – 2026. – 13 верес. Російський режисер фільму про СРСР здобув «Срібного лева» у Венеції та присвятив нагороду Україні. –

Джанов Д.; Укрінформ. – 2026. – 12 верес. Стали відомі переможці Венеційського кінофестивалю. – Інф.

12 вересня на острові Лідо відбулась церемонія закриття 83-го Венеційського міжнародного кінофестивалю, під час якого оголосили переможців. Володарем головної нагороди стала стрічка «Невідома жінка» режисерки Мей Ель-Тухі. Гран-прі журі отримала драма «Можливе кохання» південно-корейського режисера Лі Чан-Дона. Срібного лева за «Найкращу режисуру» отримав росіянин Ілля Хржановський за фільм «Дау». Стрічка розповідає про радянського фізика Льва Ландау на прізвисько «Дау», який працював у Українському фізико-технічному інституті в Харкові. Стрічку Ілля Хржановський знімав 15 років тому у Харкові, про що він «забув» згадати у синопсисі до неї на сайті Венеційського кінофестивалю. Також зазначається, що стрічка знята у копродукції Німеччини, Франції та Швеції, хоча Україна теж виділяла гроші на цю стрічку. Згідно з результатами розслідування Слідства Інфо 2020 року, у 2011 році фільм «Дау» російського режисера Іллі Хржановського став одним з переможців першого конкурсного відбору Державного агентства України з питань кіно та отримав на виробництво 6,26 млн грн з українського бюджету. Роботу він Держкіно не надав, і гроші також не повернув. Як зазначає в описі до фільму Ілля Хржановський, над стрічкою він працював понад 20 років. Вона містить як матеріал знятий 15 років тому, так і свіжі матеріали. З 2007 року Ілля Хржановський проживав за межами Росії, зокрема в Німеччині, Великій Британії й Україні. З 2020 по 2023 рік він обіймав посаду художнього керівника Меморіального центру Холокоста «Бабин Яр», а на початку повномасштабного вторгнення Росії в Україну він перебував в Ізраїлі. У вересні 2024 року він відмовився від російського громадянства. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/veneciyskiy-kinofestival-2026-stali-vidomi-laureati-i-sered-nih-film-horoshogo-rosiyanina-50640924.html>

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/377185-rosiyskiy-rezhiser-filmu-pro-srsr-zdobuv-laquo-sribnogo-leva-raquo-u-venetsiyi-ta-prisvyativ-nagorodu-ukrayini>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4163621-stali-vidomi-peremozci-venecijskogo-kinofestivalu.html>

NV. – 2026. – 11 верес. На кінофестивалі в Торонто представлять фільм «Чорні соняшники» про молоде покоління українців. – Інф.

У межах Міжнародного кінофестивалю в Торонто (TIFF) відбудеться прем'єра документального фільму «Чорні соняшники» режисера Маркуса Гейні. Виконавчим продюсером фільму є голлівудський актор Шон Пенн. Стрічку покажуть у програмі Docs, її створено у копродукції США та Великої Британії. Українськими продюсерами стали Володимир Яценко, Анна Яценко та Влад Болелов. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/chorni-sonyashniki-prem-yera-dokumentalnogo-filmu-pro-ukrajinsku-molod-na-tiff-50640571.html>

Вечірній Київ. – 2026. – 13 верес. На фестивалі KISFF у столиці покажуть понад 200 фільмів з 59 країн світу. – Катаєва М.

З 17 по 23 вересня у кінотеатрах на Подолі – в «Жовтні» та Kino42 – пройде 15-й Київський міжнародний фестиваль короткометражних фільмів KISFF. Цього року на фестивалі покажуть 227 фільмів у 45-ти програмах. Глядачам підготували різноманітну програму. До двох конкурсних програм – міжнародної та української – увійшли 25 фільмів, відібраних з-поміж трьох тисяч заявок. Це дебюти й експерименти, що окреслюють нове авторське кіно. З-поміж них визначать фільм-переможець фестивалю та володаря Призу глядацьких симпатій. До ювілею фестивалю представлять програму «KISFF: 15 років короткого метру» з 15-ти найзнаковіших стрічок 2010–2025 років. Також покажуть добірку «Домашнє кіно», що об'єднує домашні та аматорські фільми, зокрема знайдені, створені у різні періоди. Кіноманам покажуть три програми, присвячені майстрам кінематографа: Полу Верговену, Крістіану Петцольду та Яну Шванкмеєру. А помандрувати у минуле допоможуть архіви берлінської сцени «Клабінг до появи техно». До фестивалю увійшли добірки нового німецького та ромського кіно, чеських експериментів, режисерів Балтії, фестивальні гіти Варшавської кіношколи. Глядачам підготували добірки комедій, горорів, Midnight Sexy Shorts, анімації, на тему квіру та експериментальних коротких метрів. Частина програм фестивалю адаптують для людей з порушеннями зору та слуху: зі звукописом через застосунок «Подив» на iOS та Android та розширеними субтитрами. Насамперед адаптували українські програми, а також додали розширені субтитри до найпопулярніших показів – «Аніманії», Midnight Sexy Shorts і «Комедій». Окремі покази пройдуть у форматі зі зниженим сенсорним навантаженням. Такий формат передбачено, зокрема, для людей з аутизмом, підвищеною сенсорною чутливістю, тривожним або посттравматичним досвідом. Крім того, частина програми (український конкурс) буде змога переглянути в онлайн-кінотеатрі «Титр». Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/132557/>

Укрінформ. – 2026. – 11 верес. WIZ-ART оголосив міжнародну конкурсну програму: 18 короткометражних фільмів із Європи, Азії та Америки. – Інф.

Міжнародний кінофестиваль короткометражних фільмів LIFF WIZ-ART, який проходитиме з 22 по 27 вересня у Львові, оголосив програму міжнародного конкурсу. Про це у Фейсбучі повідомляє Державне агентство України з питань кіно. Події кіноогляду пройдуть на шести локаціях, зокрема у Львівському палаці мистецтв, кінотеатрі «Планета кіно» та в Парку культури. Окрім основних локацій у Львові, організатори запланували спеціальні покази в Києві. Фокусна тема Wiz-Art 2026 – «Тримай фокус». Загалом фестиваль об'єднає близько 150 короткометражних стрічок із 50-ти країн світу. На глядачів чекають конкурсні та позаконкурсні блоки, добірки European Short Film Audience Award, програми партнерських фестивалів із Вільнюса та Оттави, безкоштовні покази просто неба, а також кінозаходи для дітей та школярів.

Відкриття відбудеться у форматі Sound & Vision з живою музикою до фільмів. Проєкт реалізується за підтримки Державного агентства України з питань кіно та УКФ. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4163260-wizart-ogolosiv-miznarodnu-konkursnu-programu-18-korotkometraznih-filmiv-iz-evropi-azii-ta-ameriki.html>

Вечірній Київ. – 2026. – 12 верес. До Дня українського кіно у столиці покажуть віднайдену українську політичну драму 1934 року. – Катаєва М.

12 вересня в Україні відзначають День українського кіно. До цієї дати приурочили прем'єру відреставрованої копії фільму «Кришталевий палац», яка відбудеться в кінозалі Українського дому. Це українська політична драма 1934 року, створена на Київській кінофабриці. Режисером фільму став Григорій Гричер-Черіковер, а музику до стрічки написали Борис Лятошинський та Ігор Белза. Після короткого прокату у 30-х фільм був заборонений. Жодної копії стрічки в українських архівах не збереглося. Єдину копію знайшли у США, в колекції Amherst College. З ініціативи історика кіно Івана Козленка за участі варшавської студії Fixafilm «Кришталевий палац» реставрували. На спеціальному показі, що відбудеться у межах кінопрограми Українського Дому та виставки «Лятошинський. Відображення», стрічку представить історик кіно Іван Козленко (онлайн). Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/132488/>

Укрінформ. – 2026. – 11 верес. Режисер Віктор Придувалов знімає кліп на головний саундтрек фільму «Земля Героїв». – Інф.

Кліпмейкер та режисер Віктор Придувалов працює над відеокліпом «Хрещені вогнем» – головним саундтреком документального фільму «Земля Героїв». У кліпі разом із музикантами з'являться Герої України, чії історії лягли в основу стрічки. Трек виконує рок-гурт «Брати Станіслава» – брати Сергій та Володимир Гупали. Проєкт реалізує кінокомпанія Kalyna Film у співпраці з Медіацентром Сухопутних військ за підтримки УКФ. Реліз кліпу «Хрещені вогнем» запланований на 30 жовтня. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4163237-reziser-viktor-priduvalov-znimae-klip-na-golovnij-saundtrek-filmu-zemla-geroiv.html>

Культура та мистецтво для людей з інвалідністю

Віледж Україна. – 2026. – 13 верес. В Україні запустили єдину базу фільмів з аудіоописом для людей із порушеннями зору. – Джанов Д.

Благодійний фонд «Фундація 03:00» створив єдиний каталог, який об'єднав інформацію про понад 800 стрічок з українським аудіоописом. Раніше інформація про адаптоване кіно була розпорошена, тому глядачам доводилося самотійно перевіряти десятки сайтів на наявність українського аудіоопису. Каталог створили, щоб незрячим людям не доводилося долати пошуковий квест заради перегляду стрічки, розповіла керівниця «Фундації 03:00» Аліна Марненко. Платформа працює як безкоштовний навігатор і не зберігає самі

відеофайли. Вона перенаправляє користувачів на легальні сервіси, де можна переглянути кіно, зокрема на Netflix, Megogo, Sweet.tv, «Київстар ТБ», «Канал «Дім»» та інші застосунки. На сайті можна шукати фільми за назвою чи описом, а також фільтрувати їх за жанром, країною, роком випуску та платформою. Окрім збору наявної бази, команда фонду самостійно адаптувала ще 35 українських та закордонних фільмів. Нові аудіоописи озвучив Ігор Кушнір – незрячий диктор, музикант і колишній гід музею в темряві «03:00». Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/life/edu-news/377187-v-nbsp-ukrayini-zapustili-edinu-bazu-filmiv-z-audioopisom-dlya-lyudey-iz-porushennyami-zoru>

Література

Українська літературна газета. – 2026. – 11 верес. Участь України у 78-у Франкфуртському книжковому ярмарку. – Інф.; Укрінформ. – 2026. – 11 верес. Україна візьме участь у Франкфуртському книжковому ярмарку. – Інф.

З 7 до 11 жовтня Україна візьме участь у Франкфуртському книжковому ярмарку. Національний стенд України, організований Українським інститутом книги (УІК), стане майданчиком для презентації сучасного українського книговидання, знайомства з письменниками та налагодження міжнародних професійних зв'язків, презентації сучасної та класичної української літератури, а також для заходів культурної дипломатії. Упродовж п'яти днів українські автори, перекладачі, журналісти, інтелектуали та громадські діячі виступатимуть на національному стенді та кількох інших сценах у міжнародних дискусіях. Програма участі міститиме презентації нових видань, значна частина яких – це переклади української літератури німецькою мовою, зустрічі з українськими письменниками, професійні дискусії та переговори з видавцями й літературними агентами з усього світу. Мета цього річної фокусної теми України на ярмарку – привернути увагу до втрат України та українського книговидання внаслідок війни. Український національний стенд, організований УІК, розташується у павільйоні 3.1 C13 з книгами від 44-х видавництв. Видавці домовлятимуться про продаж і придбання прав на книжки та налагоджуватимуть контакти для майбутньої співпраці. Окремим стендом у павільйоні 3.0 F142 буде представлене видавництво «Основи» як переможець премії «Читомо». У відкритті національного українського стенда, що відбудеться 7 жовтня, запланована участь міністерки культури України Тетяни Бережної, посла України у ФРН Олексія Макеєва, генерального директора Біржової асоціації німецьких видавців і книгарів Петера Краусса фон Клеффа, директора Франкфуртського книжкового ярмарку Юргена Бооса, представника Франкфуртського книжкового ярмарку Йоахіма Кауфмана, генеральної секретарки Goethe-Institut Гіте Чох, керівниці департаменту культури Федерального міністерства закордонних справ Німеччини Крістіни Байнгофф та віцепрезидента Федерального центру політичної освіти Фолькера Ульріха. Модеруватимуть захід Олена Одинока (УІК) та Марія Шубчик (Goethe-Institut). Дизайн національного стенда розроблено спільно з Культурними силами на основі орнаментів Василя Кричевського. Упродовж ярмарку на сцені

національного стенда відбудуться дискусії, зустрічі з авторами, презентації перекладів українських книжок англійською й німецькою мовами. Співорганізатори української програми заходів є УІК, Goethe-Institut в Україні, Український інститут, Мистецький арсенал, Bundeszentrale für politische Bildung. Мистецький арсенал представить стенд із концепцією «Bear Your Freedom» – «Нести свою свободу», – що була фокус-темою XIV Книжкового Арсеналу. Уп'яте поспіль відбудеться Спеціальна програма для видавців з України та сусідніх країн, організована Франкфуртським книжковим ярмарком у співпраці з Книжковим Арсеналом та Goethe-Institut в Україні. Цього року вона отримала назву VOLIA Program, відзначивши важливу ідентичність програми, що передає досвід українських видавців, які продовжують працювати попри величезні втрати та постійні ризики війни. У програмі Goethe-Institut в Україні важливе місце посідає створення сталого діалогу між українським і німецьким інтелектуальними середовищами. Йдеться не про окремі дискусії в межах книжкових ярмарків, а про зв'язки між професійними спільнотами, які продовжуються поза ними. Український інститут представляє українських авторів та німецькі переклади їхніх книжок. Відбудеться зустріч з Яриною Черногуз, її поетична збірка «[dasein: оборона присутності]» (2023) була перекладена на німецьку і потрапила до короткого списку німецької премії Hotlist-2026. Програма відкриється дискусією «What the borderlands know» за участю Ярини Черногуз, Максима Буткевича та Сабіни Фаті про те, як війна змінює розуміння географії, пам'яті та належності на прикордонних територіях Європи. Уперше за кілька років Артем Чех виступить на Франкфуртському книжковому ярмарку, зокрема, для того щоб презентувати німецький переклад фронтової прози «Гра в перевдягання» (2025), що вийшла під назвою «Musik für einen Soldaten». Окрім того, будуть представлені проєкти, що популяризують українську класичну літературу. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/podiji-literaturi/uchast-ukrainy-u-78-u-frankfurtskomu-knyzhkovomu-iarmarku/>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4163177-ukraina-vizme-ucast-u-frankfurtskomu-knizkovomu-armarku.html>

Українська літературна газета. – 2026. – 13 верес. «Словник війни» Остапа Сливинського переклали шотландськими мовами. – Інф.; Укрінформ. – 2026. – 11 верес. «Словник війни» Сливинського переклали мовами Шотландії. – Інф.

Фрагменти «Словника війни» поета та перекладача Остапа Сливинського переклали двома мовами Шотландії – шотландською гельською та шетландською (скотс). Проєкт став основою для міжкультурного діалогу про досвід війни. Про це повідомляє шотландський міжнародний поетичний фестиваль StAnza. Над перекладами протягом двох місяців працювали шотландські поети Крістофер Вайт і Розанна Вотт. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/slovnyk-vijny-ostapa-slyvynskoho-pereklaly-shotlandskymy-movamy/>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4163268-slovník-vijni-slivinskogo-pereklali-movami-sotlandii.html>

Україна молода. – 2026. – 12 верес. «Кайданів нема»: Борис Джонсон у Львові презентував свої мемуари. – Інф.; NV. – 2026. – 11 верес. Борис Джонсон презентував українське видання своїх мемуарів на BookForum у Львові. – Інф.; Українська літературна газета. – 2026. – 12 верес. Борис Джонсон у Львові презентував українське видання своїх мемуарів «Кайданів нема». – Інф.

У Львівському палаці мистецтв 11 вересня колишній прем'єр-міністр Великої Британії Борис Джонсон презентував українське видання своїх мемуарів «Кайданів нема» зі вступним словом Валерія Залужного – зустріч відбулася в межах книжкового форуму. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/195096/>

<https://nv.ua/ukr/books/boris-dzhonson-prezentuvav-u-lvovi-ukrajinske-vidannya-svojih-memuariv-50640721.html>

<https://litgazeta.com.ua/news/borys-dzhonson-u-lvovi-prezentuvav-ukrainske-vidannia-svoikh-memuariv-kajdaniv-nema/>

Укрінформ. – 2026. – 11 верес. Вийшла поетична збірка загиблого військового Владислава Лози. – Інф.

Вийшла друком поетична збірка «Бездоріжжя» філософа й морського піхотинця Владислава Лози, який загинув у травні 2024 року. Передмову до книжки написав поет Борис Херсонський. Книжку видали українською мовою у видавництві «Дух і Літера». Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4163283-vijsla-poeticna-zbirka-zagiblogo-vijskovogo-vladislava-lozi.html>

Музейна справа

NV. – 2026. – 12 верес. Експонати Театру корифеїв та строкатий авангард: де можна побачити колекції Музею, який заснував Лесь Курбас. – Інф.

Музей театрального, музичного та кіномистецтва України (МТМКУ), заснований у 1923 році, знаходиться у Києві на території Києво-Печерської лаври. Ще на самому початку повномасштабної війни Росії проти України його найціннішу частину – це твори художників-авангардистів 1910–20-хх, колекція театру корифеїв та унікальні театральні вертепи колекції, як і колекції більшості музеїв столиці України – убезпечили. Та певну частину колекції Музею можна побачити як онлайн, так і у складі виставкових проєктів музею. У матеріалі – розповідають, де і що саме. Йдеться зокрема про найдавнішу колекцію МОБу – Мистецького об'єднання «Березіль» (1922–1926); колекцію авангардистів 1910–1920 рр. (макети та ескізи для театру Вадима Меллера, Олександри Екстер та Анатолія Петрицького тощо); колекцію театральних костюмів, період побутування яких охоплює кінець XIX – початок XXI ст.; колекцію особистих речей, предметів побуту і фотографій Марії Заньковецької; колекцію народних інструментів. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/ukrajinskiy-teatr-chomu-varto-vidvidati-muzey-tearalnogo-mistectva-u-kiyevi-i-de-pobachiti-eksponati-50640839.html>

Укрінформ. – 2026. – 11 верес. У Львові відкрили виставку робіт Соні Делоне - представниці європейського авангарду XX століття. – Інф.

У художньо-меморіальному музеї Олекси Новаківського у Львові відкрили виставковий проєкт «Соня Делоне – Симультанний світ». Експозиція знайомить відвідувачів із творчістю однієї з ключових постатей європейського авангарду XX ст. та показує її спадщину в українському й сучасному мистецькому контекстах. Проєкт реалізували Музей сучасного мистецтва Одеси та Національний музей у Львові ім. Андрея Шептицького. Львівська частина виставки поєднує оригінальні роботи Соні Делоне, біографічні та архівні матеріали, твори сучасних українських митців, а також аудіовізуальні проєкти. В експозиції представлено твори Соні Делоне, яка працювала не лише в живописі, а й у графіці, текстилі, дизайні одягу, книжковому оформленні, сценографії та декоративному мистецтві. Особливістю львівського проєкту є поєднання історичної спадщини мисткині із сучасним українським мистецтвом. Також відвідувачі можуть переглянути фільм «Одеса та український Париж Соні Делоне» та побачити імерсивний мапінг «Світ Соні». Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4163170-u-lvovi-vidkrili-vistavku-robit-soni-delone-predstavnici-evropejskogo-avangardu-hh-stolitta.html>

Охорона культурної спадщини

Вечірній Київ. – 2026. – 11 верес. Доля пошкодженої пам'ятки на Січових Стрільців: у ДОКС прокоментували актуальну ситуацію. – Асадчева Т.

У Департаменті охорони культурної спадщини КМДА (ДОКС) прокоментували ситуацію довкола колишньої Лук'янівської поліцейської дільниці на вулиці Січових Стрільців, 91, яка була пошкоджена внаслідок ворожого обстрілу столиці 19 липня 2026 року. Вона була зведена у 1902 році за проєктом архітектора Іполита Ніколаєва. Будівля є щойно виявленим об'єктом культурної спадщини архітектури та історії, відповідний статус якого визначено наказом Департаменту охорони культурної спадщини Київської міської державної адміністрації від 03.04.2025 № 18. Тривалий час старовинна споруда занепадала, поки у 2025 році вона не була відреставрована за проєктом відомого архітектурно-конструкторського бюро «Віхарєв». Однак воєнні реалії знову поставили будівлю під загрозу, коли 19 липня 2026 році внаслідок масованої ракетної атаки на Лук'янівку, вона зазнала істотних пошкоджень. Днями довкола понівеченої історичної будівлі спалахнув значний резонанс, через появу робітників на об'єкті та проведення будівельних робіт. У соцмережах почалося активне обговорення характеру робіт та занепокоєння, щодо збереження вцілілої частини споруди. У зв'язку з цим у Департаменті охорони культурної спадщини КМДА надали офіційне роз'яснення. За попередньою інформацією відомства, наразі на майданчику виконуються заходи з розчищення території та усунення наслідків ворожого удару. Водночас у профільному управлінні наголошують, що реальний характер та обсяги робіт,

які фактично проводяться на об'єкті, потребують додаткового уточнення. Згідно з розпорядженням Київської міської військової адміністрації від 11 серпня 2026 року, пошкоджену будівлю внесено до спеціального плану-графіка обстежень комісії з питань культурної спадщини, постраждалої від російської агресії. Найближчим часом уповноважені особи Департаменту проведуть повторне візуальне обстеження пам'ятки. Вони мають перевірити її актуальний технічний стан та остаточно з'ясувати мету і законність робіт, що ведуться на майданчику. У разі виявлення порушень пам'яткоохоронного законодавства ДОКС обіцяє вжити жорстких заходів реагування у межах своїх повноважень. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/132463/>

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2026. – 11 верес. У Чикаго відбувся український фестиваль «Родина Fest». – Інф.

В американському місті Чикаго при парафії святого Миколая відбувся український фестиваль «Родина Fest», що об'єднав громаду навколо молитви, культури та підтримки поранених військових. Програма фестивалю включала майстер-класи з плетіння вінків, гончарства, складання букетів і малювання. Присутні також могли придбати вишиванки, сувенірну продукцію і скуштувати страви української кухні. На фестивалійній сцені виступали виконавці різного віку, гурти «Свашки», ProstoBand та хедлайнери – гурт YAGODY. Окремою частиною фестивалю стала підтримка поранених українських військових, які перебувають в Америці на лікуванні та протезуванні. Під час заходу збирали кошти для благодійних фондів, які опікуються постраждалими від війни. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4163124-u-cikago-vidbuvsaukrainskij-festival-rodina-fest.html>

Міжнародне співробітництво

Укрінформ. – 2026. – 13 верес. В екскурсійних автобусах у Торонто працював український аудіо гід. – Інф.

На екскурсійних маршрутах City Sightseeing Worldwide Hop-On Hop-Off у Торонто працював український аудіогід. Про це перша леді України Олена Зеленська повідомила у Фейсбучі. «Дізнаватися історію міста з такою потужною українською складовою можна тепер українською мовою, бо на маршрутах автобусів City Sightseeing Worldwide Hop-On Hop-Off тепер є український аудіогід. Він працював в межах нашого світового проєкту з українізації провідних пам'яток світу, що об'єднує вже 126 визначних місць (музеїв, галерей, маршрутів, заповідників, палаців тощо) в 59 країнах», – написала Олена Зеленська. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4163762-v-ekskursijnih-avtobusah-u-toronto-zpracuvav-ukrainskij-audiogid.html>

Випуск підготувала Рудіч О. А,
завідувачка сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 425-23-26
електронна адреса: infocenter@nplu.org
info_nplu@ua.fm